Standardy Ochrony Małoletnich

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Henryka Pobożnego w Legnicy (wersja skrócona)

WPROWADZENIE

Przemoc i krzywdzenie są niestety bardzo częste i zdarzają się zarówno w rodzinach, szkołach, jak i innych miejscach, w których zdarza Ci się przebywać. Możesz doświadczyć tych zjawisk także w przestrzeni internetowej, np. podczas komunikacji z innymi lub gry. Dla nas nadrzędną wartością jest to, żeby zapewnić Ci bezpieczny rozwój. W tym celu wprowadziliśmy Standardy Ochrony Małoletnich, które są dla nas nie tylko obowiązkiem zawartym w ustawie, ale także drogowskazem relacji i budowania przyjaznej przestrzeni dla Ciebie. Istotnym i konkretnym działaniem szkoły na rzecz Twojej ochrony w szkole jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy Tobie w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia Twoich praw.

W naszej szkole obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich – to dokument stworzony do ochrony przed krzywdzeniem.

W Standardach Ochrony Małoletnich odnajdziesz informacje na temat, m.in.:

■ zachowań, które w naszej szkole są nieakceptowalne zarówno wśród uczniów, jak i w kontaktach pracowników szkoły z uczniami,

■ reakcji szkoły, gdy pojawią się ww. zachowania nieakceptowalne,

■ reakcji szkoły, gdy uczeń jest krzywdzony poza szkołą.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W SZKOLE

Dokument jest wyrazem troski o Twoją ochronę w sytuacjach, w których czujesz się skrzywdzony. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o Twoją godność oraz o dobro fizyczne i psychiczne. Do jego opracowania szkoła została zobowiązana przez państwo – uznano bowiem za pilną potrzebę wprowadzenie systemowego rozwiązania ochrony Ciebie przed przemocą fizyczną i psychiczną, edukacyjną, materialną czy – coraz powszechniejszą – cyberprzemocą. Dlatego też dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których można skorzystać w sytuacjach zagrożenia Twojego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje Tobie zagrażają.

Standardy Ochrony Małoletnich określają:

1. Główne kierunki działań szkoły na rzecz Twojej ochrony, zwane w dokumencie standardami.
2. Zasady, czyli przyjęte w szkole normy postępowania pracowników szkoły i małoletnich uczniów, dotyczące w szczególności:
3. a) bezpiecznych relacji pracowników szkoły z uczniami,
4. b) bezpiecznych relacji między uczniami,
5. c) ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci, ochrona danych osobowych, ochrona wizerunku.
6. Sposoby Twojego postępowania w sytuacjach, w których czujesz się krzywdzony oraz działania szkoły zabezpieczające Ciebie przed krzywdzeniem i jego skutkami.

Standardy Ochrony Małoletnich stanowią również istotną formę zabezpieczenia Twoich praw. W celu ochrony Ciebie przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość i przestrzeganie praw dziecka. Jako osobom małoletnim należy się Tobie szczególna opieka i ochrona dorosłych, bo nie zawsze jesteś w stanie sam należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Ochrona Twoich praw jest zatem powinnością rodziców i wszystkich pracowników szkoły. Działania naruszające prawa dziecka uznaje się za równoznaczne z jego krzywdzeniem. Stajesz się wówczas ofiarą różnych form przemocy, np. fizycznej, psychicznej czy emocjonalnej. Łamanie praw dziecka staje się więc źródłem krzywdy, której możesz

doznać lub doznajesz zarówno ze strony dorosłych, jak i rówieśników. Właśnie dlatego bardzo ważna staje się znajomość i przestrzeganie praw dziecka przez wszystkich członków szkolnej społeczności.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY PRACOWNIKAMI SZKOŁY A UCZNIAMI

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych, pracowników niepedagogicznych, praktykantów i inne osoby działające w szkole. Pracownicy naszej Szkoły dbają o tworzenie odpowiednich relacji z uczniami opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w kontakcie fizycznym i komunikacji (w szkole i poza nią, a także w formie online).

1. W komunikacji z uczniami nauczyciel:

- szanuje godność każdego ucznia, uwzględnia jego wyjątkowość i indywidualność. Dostosowuje metody i podejście tak, aby uwzględniały jego potrzeby i sytuację życiową;
- zwraca się do uczniów z szacunkiem i z cierpliwością, nie stosuje zwrotów poniżających, niewłaściwych żartów i podtekstów o charakterze seksualnym;
- słucha uważnie uczniów i udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i sytuacji;
- podejmując decyzje dotyczące ucznia, informuje go o tym i przystępnie wyjaśnia zaistniałą sytuację;
- jest gotowy do rozmowy, jeśli uczniowie czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów i chcą o tym powiedzieć nauczycielowi lub innej zaufanej osobie, ponieważ oczekują odpowiedniej reakcji i/lub pomocy;
- szanuje prawo ucznia do prywatności, jeśli jest to konieczne odstąpi od zasady poufności, aby chronić ucznia, wyjaśnia mu to najszybciej, jak to możliwe;
- nie może ujawniać informacji wrażliwych dotyczących ucznia osobom nieuprawnionym, w tym inny, uczniom (np. informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej ucznia);
- nie może zawstydzać, upokarzać, lekceważyć ani obrażać uczniów;
- nie może zachowywać się w obecności uczniów w sposób niestosowny, używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, wyrażeń o podtekście seksualnym oraz czynienie obraźliwych uwag jest w naszej szkole niedopuszczalne;
- nie może utrwalać wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych;
- nie może uczniom proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych, ani żadnych nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności uczniów;
- dba o to, by kontakt fizyczny z uczniami, jeżeli jest konieczny, był bezpieczny, kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany i wiązać się z przymuszaniem lub nakłanianiem;
- może podjąć wobec uczniów działanie w obronie koniecznej wyłącznie w celu powstrzymania agresji, która zagraża życiu i zdrowiu oraz bezpieczeństwu ucznia lub innych osób, reakcja powinna być odpowiednia do stopnia agresywnego zachowania;
- może stosować dopuszczalne zachowania w relacjach z uczniami:

- poklepanie po ramieniu lub po plecach,

- uścisk dłoni lub przybicie piątki, żółwik,

- delikatne objęcie na powitanie,

- trzymanie się za ręce w czasie modlitwy, zabawy, czy dla uspokojenia w sytuacji wzburzenia emocjonalnego,

- siadanie w pobliżu uczniów.

2. Nauczyciel nie może stosować w swoich działaniach:

- takich form dotyku, o których wie, że dany uczeń ich nie akceptuje;
- jakichkolwiek kar cielesnych;
- uścisków i objęć utrudniających uczniowi przerwanie kontaktu;
- wszelkich form okazywania niechcianej czułości;
- podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z uczniami w jednym łóżku;
- nawiązywania z uczniami jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę);
- zapraszania uczniów do swojego prywatnego domu/mieszkania ani spotykania się z nimi poza godzinami pracy, jeśli zachodzi konieczność spotkania z uczniem poza godzinami pracy, nauczyciel musi poinformować o tym dyrekcję, a rodzice i uczeń muszą wyrazić zgodę na taki kontakt;
- kontaktowania się z uczniami przez prywatne kanały komunikacji i media (komunikatory, profile w mediach

społecznościowych), jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z uczniami i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon służbowy).

3. Szkoła zapewnia ochronę Waszego wizerunku:

- szkoła powinna dysponować zgodą rodziców na przetwarzanie Waszych danych w zakresie wizerunku;

- zgoda rodziców nie jest wymagana na rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY UCZNIAMI W SZKOLE

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie, z empatią i zrozumieniem.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnym. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy kolegów/koleżanek. Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się wzbogacamy.
- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym, ale pamiętaj, że nie zawsze inna osoba ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

2. Zasady komunikacji między uczniami:

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec kolegów/koleżanek.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają. Dbaj o niewerbalne formy aktywnego słuchania np. kontakt wzrokowy, uśmiech.
- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji. Nie krzycz.
- Stosuj formy grzecznościowe.
- Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie, pogłaskanie).

3. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni:

- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób. Dbaj o wspólną przestrzeń.
- Szanuj czas innych osób. Bądź punktualny.
- Każdy ma prawo do prywatności. Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- Nie rób zdjęć, nie nagrywaj, ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i nauczycieli/pracowników szkoły bez ich wyraźnej zgody.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

4. Zakaz stosowania przemocy w jakiejkolwiek formie:

- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
- Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, opluwanie, rzucanie w kogoś przedmiotami, bicie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
- Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie, głaskanie).
- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie przedrzeźniaj, nie obrażaj, nie plotkuj, nie drwij, nie lekceważ kolegów/koleżanek.
- Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
- Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu

i psychicznemu.
- Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- Nie stwarzaj niebezpiecznych sytuacji poprzez przynoszenie do szkoły niebezpiecznych narzędzi, substancji i używek .
- Nie zmuszaj innych, aby zachowywali się zgodnie z twoim oczekiwaniem, ale wbrew sobie, nie wyłudzaj pieniędzy lub innych rzeczy materialnych.
- Nie szykanuj, nie poniżaj, nie wyśmiewaj innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego, niepełnosprawności, wyglądu.

5. Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy:

- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Pamiętaj - po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów". Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- Chroń intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom. Pamiętaj, że hejt w Internecie jest przestępstwem i że sąd rodzinny, może nałożyć karę za jego popełnienie.
- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.
- Korzystając z urządzeń elektronicznych z dostępem Internetu pamiętaj o następujących regułach:

1. a) nie powinieneś ufać osobom poznanym za pośrednictwem Internetu;
2. b) nie powinieneś spotykać się z osobami poznanymi przez Internet;
3. c) o każdej propozycji spotkania od nieznanych osób w Internecie, koniecznie informuj rodziców i nie spotykaj się z taką osobą bez ich zgody i nadzoru;
4. d) nie przekazuj swoich danych osobowych nieznanym osobom w Internecie;
5. e) używane komunikatory internetowe powinny służyć Ci jedynie do kontaktów z kolegami i rodziną.

6.Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:

- Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę.
- Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
- Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc nauczyciela, wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.

ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA

Aby w naszej Szkole procedury ochrony przed krzywdzeniem odnosiły skutek, niezbędne jest zgłaszanie przez Ciebie wszelkich zachowań zagrażających życiu, zdrowiu oraz godności, wychowawcy, nauczycielom, dyrektorowi szkoły bądź temu pracownikowi Szkoły, do którego masz zaufanie - bez względu na to czy chodzi o innego ucznia, czy o dorosłego – nawet jeżeli ten dorosły nie pracuje w naszej szkole tylko jest dla Ciebie kimś bliskim.

W przypadku, gdy:

1. Doświadczyłaś/eś krzywdzenia ze strony innego ucznia/innych uczniów lub byłaś/eś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę, nauczyciela, psychologa, pedagoga lub dyrektora. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać.

Podejmiemy działania, aby:

- zapewnić bezpieczeństwo Tobie i innym osobom doznającym przemocy,

- zapewnić Tobie wsparcie,

- wyjaśnić sytuację,

- ustalić dalszą ścieżkę postępowania,

- wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/ych przemoc zgodnie ze Statutem szkoły i Standardami Ochrony Małoletnich.

2. Doświadczyłaś/eś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna, lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę, nauczyciela, psychologa, pedagoga szkolnego czy specjalnego lub dyrektora (inną osobę niż ta, która stosowała przemoc). Osoba, do której trafi zgłoszenie podejmie działania, aby:

- zapewnić Tobie wsparcie,

- zrealizować założenia przewidziane w regulacjach szkolnych (Standardy Ochrony Małoletnich), które zapewnią Tobie i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegną dalszym niedozwolonym zachowaniom,

- zastosować możliwości reakcji przewidziane przepisami prawa, takie, jak: powiadomienie Sądu, powiadomienie Policji, powiadomienie Ośrodka Pomocy Społecznej. Pamiętaj, jesteś chroniony prawnie przed czynami niedozwolonymi.

Nie bój się, nie wstydź się prosić o pomoc. Każdy zasługuje na dobre traktowanie. W przypadku, gdy nie jesteś pewna/y czy dane zachowanie jest przemocą (także dotyczy przemocy w Internecie), czy jest zachowaniem niedozwolonym, zawsze możesz podejść do: wychowawcy, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego lub psychologa szkolnego, od których uzyskasz pomoc, wyjaśnienie, ustalenie dalszych działań.

W naszej szkole pracuje pedagog szkolny (gabinet 210), pedagog specjalny (gabinet 110) oraz psycholog (gabinet 309) - osoby, które wspierają i pomagają w razie napotkanych przez małoletniego trudności. Ważne jest, abyś zwrócił/a się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej można rozwiązać problem, który się pojawia! Nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik szkoły jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.

Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej. Poniżej znajdziesz wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:

- 116 111 – dostępny 24h/7, bezpłatny – Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży
- 800 12 12 12 - dostępny 24h/7, bezpłatny - Telefon Rzecznika Praw Dziecka; Możesz też napisać do ekspertów na czacie, który znajdziesz na stronie Rzecznika: www.brpd.gov.pl.
- 800 120 002 – dostępny 24h/7, bezpłatny – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
- 22 668 70 00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 – 18:00
- 112 – umożliwia przekazanie zgłoszenia alarmowego w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego.